

MUSEUM VISITS in UŞAK as CULTURAL PURPOSE RECREATION ACTIVITIES

Ahmet BÜYÜKŞALVARCI *, Selçuk BALI **, Eşref AY ***

*Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi Turizm Fakültesi,

** Prof Dr., Selçuk Üniversitesi, Akşehir İİBF, Maliye Bölümü,

*** Doktora Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı,

E-mail: ahmetbuyuksalvarci@gmail.com, selcukbali@selcuk.edu.tr, esrefay@gmail.com

Copyright © 2018 Ahmet BÜYÜKŞALVARCI, Selçuk BALI, Eşref AY. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

This study was conducted to examine museum visits as a cultural recreation activity and to reveal the reasons for coming to Uşak, the thoughts about the museums and the importance of the museums in Uşak visits. Data were gathered by interview method which is one of qualitative data collection methods and analyzed by descriptive analysis technique. With the semi-structured interview form created for this purpose, interviews were held in Uşak with a visit to the museum. The data obtained from interviews were analyzed in four factors. These; Uşak, the reputation of Uşak museums, the likeness of the Uşak museums, the intention to visit again and the museums as a factor of attraction. As a result of the analysis of the obtained data, most of the museum attendants have determined that Uşak has come to Uşak for different purposes, that they have prior knowledge about Uşak museums, that they are satisfied with the museums, that they can visit Uşak museums again if they have opportunity and that the museums are not very effective in coming to Uşak.

Keywords: Uşak, museum visits, recreation, tourism.

KÜLTÜREL AMAÇLI REKREASYON FAALİYETİ OLARAK UŞAK'TA MÜZE ZİYARETLERİ

ÖZET

Bu çalışma, kültürel rekreasyon faaliyeti olarak müze ziyaretlerini inceleyip, ziyaretçilerin Uşak'a geliş nedenlerini, müzeler hakkındaki düşüncelerini ve Uşak ziyaretlerinde müzelerin önemini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Nitel veri toplama yöntemlerinden olan görüşme yöntemi ile veriler toplanmış ve betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Bu amaçla oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile Uşak'ta müze ziyaretinde bulunan ziyaretçilerle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmelerden elde edilen veriler dört boyutta incelenmiştir. Bunlar; Uşak müzelerinin bilinirliği, Uşak müzelerinin beğenilirliği, tekrar ziyaret niyeti ve çekicilik unsuru olarak müzelerdir. Elde edilen verilerin analizi sonucunda müze ziyaretçilerinin çoğunun Uşak'a farklı amaçlarla geldikleri, Uşak



müzeleri hakkında önceden bilgiye sahip oldukları, müzelerden memnun kaldıkları, imkân buldukları takdirde Uşak müzelerini tekrar ziyaret edebilecekleri ve Uşak'a gelmelerinde müzelerin çok etkili olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uşak, müze ziyareti, rekreasyon, turizm.

Giriş

Dünyada yaşam şartlarının hızla değişmesi, insanlardaki gelecek kaygısını arttırmaktadır. Büyük şehir yaşıntısındaki güçlükler, stres, gürültü, trafik, kirli hava gibi problemler insanların çok çabuk tükenmelerine ve motive olamamalarına neden olmaktadır (Ekinci ve Ekici, 2003: 1).

Maslow (1954), insan motivasyonunun temelinde yatan gerekçeleri ihtiyaçlara dayandırarak açıklamıştır. İhtiyaçlara ve bu ihtiyaçların karşılanması yönündeki isteğin motivasyon üzerinde etkili olduğu ve davranışlara yön verdiği bir gerçektir (Abukan, 2014: 15). İnsan güdülenmesine ilişkin Maslow'un geliştirdiği beş basamaklı ihtiyaçlar hiyerarşisi yaşamsal alandan toplumsal alana doğru sıralandığından, ihtiyaçların karşılanmasına "fizyolojik ihtiyaçlar" olan birinci basamaktan başlanması gerekir. Hiyerarşi piramidinin en tepesinde bulunan "kendini gerçekleştirme" insanın potansiyelini ortaya koyma, hayatını dolu dolu yaşama gereksinimini ifade etmektedir. Bu ise boş zamanları değerlendirme yaşıntısıyla aynı hisleri yansıtmaktadır (Ayan, 2009: 11).

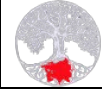
Rekreasyon kavramının net olarak anlaşılabilmesi için öncelikle boş zaman kavramının incelenmesi gerekmektedir (Metin, Kesici ve Kodaş, 2013: 5023). Boş zaman, kavram olarak zihinde geniş bir anlam ifade etmekte ve faydaları ile hoş duygular ve memnuniyet hissi içeren, kişisel doyumu artıran insan hayatının özel bir alanıdır şeklinde tanımlanmaktadır (Stewart, 1998: 391; WLA, 2001: 24). Boş zaman, günlük yaşamın gerekliliklerinin yerine getirilmesinden sonra arta kalan zaman olarak tanımlanırken zaman ögesi açısından konuya yaklaşıldığı görülmektedir (Demir ve Demir, 2006: 36). İnsanların boş zamanları bilim ve teknolojiye bağlı olarak da artmakta, işte harcadıkları zaman da azalmaktadır (Ekici, Bayrakdar ve Odabaş, 2010: 31). Bu durum da insanların boş zamanlarını değerlendirme ihtiyacını doğurmuştur. Boş zaman faaliyetlerine katılan kişilerde davranış değişiklikleri meydana gelir, kişisel olarak olumlu gelişmeler kaydeder ve sağlıklı bir duygu yaşıntısı elde eder (Lieber ve Fesenmaier, 1983: 2). Gerçekleştirilen rekreatif etkinlikler kişilerin sosyal yaşamlarını olumlu yönde etkilemekte ve motivasyonlarını yükselterek işlerinde daha verimli olmalarını sağlamaktadır (Toy ve Yılmaz, 2010: 1514).

1. Rekreasyon Kavramı ve Rekreasyon Faaliyetlerinin Sınıflandırılması

Son yılların önemli kavramları arasında yer alan rekreasyon, farklı disiplinler tarafından çalışılan konulardan birisidir (Türker, Türker ve Güzel, 2015: 72). Farklı tanımlamalarının olmasıyla birlikte, İngilizce karşılığı olan "recreation" kelimesinin sözlük anlamı yeniden yaratma, dinlenme, boş zamanı değerlendirme ve hoşça vakit geçirmeyi ifade etmektedir (Kurar ve Baltacı, 2015: 41). Latince "re" (tekrar, yeniden) ve "create" (yaratma, yenileme) kelimelerinin birleşmesinden meydana gelmektedir (Şahin, Akten ve Erol, 2009: 62).

İnsanlar günlük yaşamın kendilerine yüklediği stresten bir nebze de olsa kurtulmak için rekreasyon faaliyetlerine ihtiyaç duymaktadırlar (Bertiz ve Sandal, 2015: 636). Rekreasyon, insanların iş ve günlük yaşamları dışında kalan zamanlarda, gönüllü olarak katılım sağlayarak kendilerini gerçekleştirdikleri ve günlük yaşamın stresini üzerlerinden attıkları boş zaman aktiviteleri olarak tanımlanmaktadır (Türkmen, Kul, Genç ve Sarıkabak, 2013: 2141). Neumeyer (1958) rekreasyonu, insanların boş zamanlarında, seçenekler içerisinden kendi iradeleri ile seçim yaparak, eğlenmek ve memnuniyet amacıyla bireysel olarak ya da grup eşliğinde gerçekleştirilen aktivitelerdir şeklinde tanımlamıştır (Akt. Argan, 2013: 10).

Rekreasyon, kişilerin gönüllü olarak katıldıkları boş zaman etkinliklerini kapsamaktadır (Kurar ve Baltacı, 2015: 41). Bunlar aktif ya da pasif biçimde bireysel ya da grup içinde gerçekleşen kültürel,



gezi-eğlence, spor, haz veren olay ve resmi olmayan eğitim faaliyetlerine katılma gibi etkinlikler olabilmektedir (Can, 2015: 3). Tanımlarda da bahsedildiği üzere, rekreatif faaliyetlere katılmanın insanda mutluluk ve huzur hissi uyandırması, tatmin duygusunu doğurması, psikolojik denge sağlama, ruhsal ve fiziksel kondisyon yaratması, insanı özgür kılması ve insana dünyaya daha geniş bir açıdan bakabilme yetisi kazandırması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır (Hacıoğlu, Gökdeniz ve Dinç, 2003: 30). Özellikle insanı özgür kılma etkisi oldukça önemlidir. Günümüz yaşam standartları içerisinde fazla sorumluluk ve iş yükü sebebiyle zamanın esiri olan insan, bu yüklerden sıyrıldığı dönemlerde zamana hükmedebilmekte ve içindeki potansiyel enerjiyi fark ederek kendini gerçekleştirme fırsatlarını yakalayabilmektedir (Orel ve Yavuz, 63).

Katılımcıların amaçlarına göre farklı farklı rekreasyon faaliyetleri ortaya çıkmaktadır (Ergül, 2008: 11). İnsanların farklı amaç ve arzularının var olabileceği göz önüne alınırsa, rekreasyon faaliyetlerinin sınıflandırılmasının da zorluğu ortaya çıkmaktadır (Sarıbaş, 2015: 38). Rekreasyon faaliyetleri farklı araştırmacılar tarafından katılımcı sayılarına, katılımcıların bu aktivitelerden faydalanma şekillerine, katılımcıların yaşlarına, aktivitelerin fonksiyonelliğine, mekânsal farklılıklara göre sınıflandırılmaktadırlar. Genel olarak rekreasyon faaliyetleri, aktivitenin gerçekleştiği mekâna göre, aktivitenin içeriğine göre ve katılımcı sayısına göre sınıflandırılabilir (Argan, 2013: 11).

Tablo1. Rekreasyon Faaliyetlerinin Sınıflandırılması

Mekâna Göre	• Kapalı alan rekreasyon faaliyetleri • Açık alan rekreasyon faaliyetleri
İçeriğine Göre	• Macera faaliyetleri • Sanatsal ve kültürel rekreasyon faaliyetleri • Terapötik rekreasyon faaliyetleri • Kampüs rekreasyonu faaliyetleri • Eğitsel rekreasyon faaliyetleri
Katılımcı Sayısına Göre	• Bireysel rekreasyon faaliyetleri • Grup rekreasyon faaliyetleri

Kaynak: Argan, 2013

Rekreasyon faaliyetleri gerçekleştirildikleri mekâna göre kapalı alan ve açık alan rekreasyon faaliyetleri olarak ikiye ayrılmaktadır (Sarıbaş, 2015: 40). Kapalı alan (indoor) rekreasyon faaliyetleri, insan eliyle oluşturulan ve genellikle bir çatı altında doğal olmayan ortamlarda gerçekleştirilen faaliyetlerdir (Turgut, 2012: 12). Açık alan (outdoor) rekreasyon faaliyetleri ise açık alanda (doğal alanlar, kamp alanları, parklar, orman, bahçe, spor alanları vb.) gerçekleştirilen faaliyetlerdir (Kılıç ve Şener, 2013: 221).

Faaliyetin içeriğine göre de rekreasyon faaliyetleri sınıflandırılmaktadır. Macera faaliyetleri içeriğinde heyecan, tehlike ve macera aktivitelerini kapsayan faaliyetleri ifade etmektedir. Sanatsal faaliyetler de müzik, dans, el sanatları gibi sanatsal aktivitelerden oluşmaktadır. Kültürel faaliyetler ise müze ziyaretleri, tarihi mekân ziyaretleri gibi aktiviteleri kapsamaktadır (Argan, 2013: 14). Terapötik faaliyetler ise sağlık sorunu olan insanların genel sağlık, refah ve yaşam kalitelerini istenen seviyelere getirme amacıyla gerçekleştirilen rekreatif faaliyetlerdir. Ruh sağlığı, sosyalleşme ve rehabilitasyon sürecinin hızlandırılması açısından önem arz eden etkinlikleri kapsamaktadır (Robertson ve Long, 2008: 4). Kampüs ve eğitsel rekreasyon faaliyetleri de üniversite bünyesinde sağlanan öğrenciler, akademik ve idari personellerin yararlanabildikleri rekreatif faaliyetleri ifade etmektedir (Argan, 2013: 17). Bu faaliyetlerin amacı öğrencileri geleceğe hazırlamak, öğrencilerin ve personelin yaşam kalitesini artırmaktır (Bizati, Göde ve Köksal, 1999: 33).

Rekreasyon faaliyetleri katılımcı sayısına göre bireysel rekreasyon ve grup rekreasyon olarak ikiye ayrılmaktadır. Bireysel rekreasyon kişinin kendi kendine gerçekleştirdiği etkinliklerdir (Kılıç ve Şener, 2013: 221). Grup rekreasyon ise, insanların bir gruba dahil olarak grup halinde gerçekleştirdikleri (futbol, basketbol, voleybol, gezi, vs.) etkinlikleri kapsayan rekreasyon türüdür (Hazar, 2009: 32).

1.1. Rekreasyon ve Turizm İlişkisi



İnsanlar, çalışma saatleri dışında istedikleri etkinlikleri yaparak hoşça vakit geçirebilecekleri boş zamana ihtiyaç duymaktadırlar. Boş zamana duyulan bu ihtiyaç rekreasyon faaliyetlerine de ihtiyacı doğurmaktadır. Bu faaliyetlerin büyük bölümü de turizm etkinliklerinden meydana gelmektedir (Argan, 2013: 59). Turizmdeki gelişmeler rekreasyon faaliyetlerinin de gelişmesini sağlamıştır. Bu iki kavram iç içe etkinlikleri kapsamaktadır. İnsanlar, birinin faaliyetlerini gerçekleştirirken diğerine ilişkin etkinlikleri de yerine getirebilmektedirler (Türker vd., 2015: 72). Ancak, rekreasyon ve turizm kavramları her ne kadar birbirleriyle ilişkili kavramlar olsalar da bazı önemli noktalarda farklılıklar gösterebilmektedirler. Öncelikli olarak turizm ve rekreasyon, zaman kavramı bakımından ayrılmaktadır. Turizm hareketleri uzun süreli olabiliyorken, rekreasyon gün içinde bile gerçekleşebilen kısa süreli faaliyetleri kapsamaktadır (Kervankıran ve Eryılmaz, 2014: 83). Ayrıca, turizm rekreasyon faaliyetlerinin tümünü kapsarken, rekreasyon turizmin özelliklerinin tamamına sahip değildir (Koyuncu, 2012: 30).

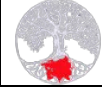
Turizm, insanların normalde yaşadıkları ve çalıştıkları yerlerin dışındaki yerlere geçici, kısa süreli hareketleri, seyahatleri ve bu yerlerde kalırken gerçekleştirdikleri faaliyetlerdir (Kurt, 2009: 5). Turizm faaliyetlerinde sürekli kalışa dönüşmeyen bir gezme, ziyaret edilen yerlerde geçici olarak kalma ve sonrasında devamlı yaşanan yere dönüş söz konusudur (Sezgin, 2001: 13). Rekreasyonda da ortam değiştirme söz konusudur. Ortam değiştirme, gerçekleştirilen etkinliklerin amaca uygunluğu açısından da önemlidir (Orel ve Yavuz, 2013: 61). Ancak rekreasyonda, gerçekleştirilen faaliyet için uzun mesafeler kat etme zorunluluğu yoktur. Hatta gidilecek yerin yakın olması tercih edilmektedir. O yüzden turizmde sürekli yaşanan yerden uzaklaşma zorunluluğu varken, rekreasyonda böyle bir zorunluluk yoktur (Kervankıran ve Eryılmaz, 2014: 83).

1.2. Uşak ve Müzeleri

Uşak ili, Ege Bölgesi'nin İç Batı Anadolu Bölümü'nde yer almaktadır (Koçan, 2011: 132). Kuzeyinde Kütahya, doğusunda Afyonkarahisar, güneyinde Denizli ve batısında Manisa illeri bulunmaktadır (www.usak.gov.tr). Uşak nüfusu 2017 yılı itibarıyla ilçelerle beraber 364.971'dir (www.usaknufus.gov.tr).

Tarih boyunca Uşak toprakları çok sayıda uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Doğal, tarihi ve kültürel turizm çekicilikleri bakımından Uşak önemli bir turizm potansiyeline sahiptir (Karaçor ve Çatır, 2017: 722). Yoğun olarak Lidya uygarlığının izlerine rastlanan Uşak'ta Blaundos (Sülümenli), Selçuklar (Sebaste), Güre gibi Hellenistik ve Roma Dönemi'ne ait kentlerin yanı sıra hanlar, hamamlar, köprüler, tarihi Uşak evleri, camiler gibi çok sayıda sivil mimari örneklerine de rastlamak mümkündür (T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı, 2013: 42). Uşak sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel değerlerin haricinde halısıyla da tanınmaktadır. Türk halı sanatında önemli bir yeri olan Uşak Halısı, Türk süslemeciliği açısından zengin örneklerle sahiptir (Tokat, 2014: 2). 16. yy.'da uşak ve çevresinde yapılan halılarla Türk halı sanatının ikinci ve son parlak devri başlamıştır (www.usakkultur.gov.tr).

Uşak'ın sahip olduğu tarihi ve kültürel değerlerin içerisinde müzeler de önemli bir yere sahiptir. Kalkolitik Dönem'den Bizans Dönemi'nin sonuna kadar çeşitli devirlere ait eserler ve Karun Hazine'lerinin sergilendiği Uşak Arkeoloji müzesi, ilin turizm potansiyeli bakımından önemli bir çekicilik unsurudur. Önceleri Arkeoloji ve Etnografya Müzesi olan bina 1 Eylül 1978'de Atatürk ve Etnografya Müzesi'nin açılmasından sonra Arkeoloji Müzesi olarak hizmet vermektedir (www.usakkultur.gov.tr). Atatürk ve Etnografya Müzesi de Türk kurtuluş tarihi için büyük bir öneme sahiptir. Bu müze Yunan Kuvvetleri Başkomutanı General Trikopis'in esir alınarak Atatürk'ün huzuruna çıkarıldığı yerdir (Bilgen, 2004: 65). Uşak il merkezinde bulunan müzeye ait bina 1890'larda yapılmıştır. Kurtuluş Savaşı'nda karargâh binası olarak kullanılan bina, Kaftancızadeler olarak bilinen Uşak'ın ileri gelen ailelerinden birisine aittir. 1970'lerin ortalarında kamulaştırılan yapı 1 Eylül 1978'de Atatürk ve Etnografya Müzesi olarak açılmıştır. Müze giriş katında yöresel, etnografik malzemeler, tarihi Uşak halıları ve Eşme kilimleri, eski silahlar giysiler ve diğer eserler sergilenmektedir. Üst katı ise Atatürk Müzesi olarak düzenlenmiştir. Atatürk'ün yaşadığı dönemden kalma aynalar, sehpa, koltuklar, Atatürk'e ait yatak odası ve yine Atatürk'e ait giysiler bu müzede sergilenen eserler arasındadır (www.kultur.gov.tr). Uşak'taki diğer önemli bir müze de Uşak Kent Tarihi Müzesi'dir. Türkiye'de sokakları aydınlatmak



maksadıyla ilk elektrik Uşak'ta üretilmiştir. Şehri aydınlatmak amacıyla ilk kez kullanılan elektrik, Uşak Kent Tarihi Müzesi'nin kurulmuş olduğu binada üretilmiş ve dağıtımı yapılmıştır. 2013'te Uşak'ın kurtuluş günü 1 Eylül tarihinde de Uşak Kent Tarihi Müzesi olarak ziyaretçilerine açılmıştır (www.usakkentmuzesi.com). Halılarıyla dünyaya ün salmış olan Uşak'ta bir de halı kilim müzesi bulunmaktadır. 2013'ten bu yana hizmet veren Uşak Halı ve Kilim Müzesi'nde, Uşak halı ve kilimlerinin nadide örnekleri sergilenmektedir.

2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Önceki bölümde turizm ve rekreasyon kavramlarının iç içe geçmiş kavramlar olduğu belirtilmişti. Turizmin, rekreasyon faaliyetlerinin tümünü kapsamından dolayı kültür turizmi kapsamındaki müze ziyaretleri, aynı zamanda rekreasyonun da konusuna girmektedir. Gerçekleştirilen rekreatif etkinliğin içeriği bakımından yapılan sınıflandırılmada, müze ziyaretleri kültürel amaçlı rekreasyon etkinlikleri içerisinde sayılabilmektedir. İlgili alan yazınında, müze ziyaretlerinin kültür turizmi ve boş zaman etkinliği olarak ele alındığı yerli ve yabancı çok sayıda çalışma bulunmaktadır (MacCannell, 1976; Wall ve Sinnott, 1980; Silberberg, 1995; Stebbins, 1996; Herreman, 1998; Dolnicar, 2002; Hughes, 2002; Önder, 2003; McKercher, 2004; Öter ve Özdağ, 2005; Emekli, 2006; Orr, 2006; Roppola, 2012; Torkildsen, 2012; Van der Ark ve Richards, 2006; Mercin, 2006; Özgören, 2007; Chang ve Kao, 2008; Sarıkaya ve Kırca, 2009; Tapur, 2009; Rojek, 2010; Stylianou-Lambert, 2011; Tribe, 2011; Yılmaz, 2011; Altunel ve Kahraman, 2012; Sezgin, Haşiloğlu ve İnal, 2012; Carey, Davidson ve Sahli, 2013; Harman ve Akgündüz, 2014; Kervankıran, 2014; Yeşilyurt, Kırklar ve Ceyda, 2014; Altunel ve Günlü, 2015; Dirsehan, 2015; Kervankıran ve Eryılmaz, 2015; Umur, 2015; Allan ve Altal, 2016; Brida, Meleddu ve Pulina, 2016; Yıldız ve Kılıç, 2016; Gül ve Gül, 2017; Korkmaz, 2017; Bogan, Constantin ve Grigore, 2018; Cicero ve Teichert, 2018).

Bu çalışmanın amacı kültürel rekreasyon faaliyeti olarak müze ziyaretlerini inceleyip, ziyaretçilerin Uşak'a geliş nedenlerini, müzeler hakkındaki düşüncelerini ve Uşak ziyaretlerinde müzelerin yeri ve önemini ortaya koymaktır. Uşak'ın sahip olduğu turizm potansiyeline rağmen turizmin ekonomik etkilerinden yeterli düzeyde faydalanamadığı düşünülmektedir. Bu çalışma, Uşak müzelerinin turistik çekicilik unsuru olarak değerinin ortaya çıkartılması, bölge turizminin geliştirilmesi ve Uşak'ın kalkınmasına öneriler geliştirilmesi bakımından önem arz etmektedir.

3. Araştırmanın Yöntemi

Kültürel rekreasyon faaliyeti olarak müze ziyaretlerinin Uşak turizmindeki yeri ve önemini ortaya koymaya amaçlayan bu çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. İlişkilerin, etkinliklerin, durumların ya da materyallerin niteliğinin incelendiği çalışmalar nitel çalışmalar olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk vd., 2013: 234). Bu tür araştırmalar, sadece maddi olaylar ve davranışları belirlenmeye yönelik değildir. Olayların bireyler tarafından nasıl algılandığı, bu algılamalarının davranışlarını ne yönde ve ne derece etkilediğinin belirlenmesi amacıyla da kullanılmaktadır. Bu yöntemle toplanan veriler, bir hipotezi kabul etmek ya da reddetmek amacıyla kullanılmamaktadır. Ayrıca veriler rakamsal değerlerle değil, sözcüklerle ya da resimlerle ifade edilmeye çalışılmaktadır (Selvi ve Yakışan, 2004: 175).

Bu araştırmada, görüşme tekniği ile veriler toplanmıştır. Kişilerin sahip olduğu bilgiler, düşünceler ve davranışları bir sistemi oluşturmaktadır. Bu sistemi meydana getiren bütün öğelerin araştırılması da görüşmenin amacını oluşturmaktadır (Büyüköztürk vd., 2013: 151). Görüşme soruları, alan yazınındaki varsayımlar ve çalışmanın amacı göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Uzman görüşleri de alındıktan sonra tamamlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Uşak'ta müze ziyaretinde bulunan 11 kişiyle Nisan 2018'de 15-30 dakika süreyle yüz yüze görüşülmüştür. Görüşmelerin gerçekleştiği dönemde Uşak Arkeoloji Müzesi'nin tadilatla olması sebebiyle görüşmeler Atatürk ve Etnografya Müzesi, Halı ve Kilim Müzesi ve Uşak Kent Tarihi Müzesi ziyaretçileriyle müze ziyaretlerinin akabinde yapılmıştır. Görüşmeler katılımcılardan izin alınarak video kamera ile kayıt altına alınmıştır. Görüntü kaydına izin vermeyen katılımcılarla yapılan görüşmeler



esnasında ise ses kaydı yapılmıştır. Görüntü ve ses kaydının yapılmasını istemeyen katılımcılarla yapılan görüşmelerde de yazılı notlar tutulmuştur. Daha sonra tutulan notlar, alınan görüntü ve ses kayıtları raporlaştırılmış, benzer veriler belirlenen temalar altında açıklanmış ve yorumlanarak betimsel analiz gerçekleştirilmiştir.

3.1. Bulgular

Bu bölümde, Uşak'ta bulunan Atatürk ve Etnografya Müzesi, Halı ve Kilim Müzesi ve Uşak Kent Tarihi Müzesi'ni ziyaret eden ziyaretçilere yöneltilen beş soruya verilen cevaplar ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu araştırmadaki bulgular; katılımcıların demografik bilgileri ile müze ziyaretlerine ilişkin bulgular olmak üzere iki bölümde incelenmiştir.

3.1.1. Demografik Bilgilere İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan müze ziyaretçilerinin cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gelir durumu ve ikamet ettiği yer özellikleri Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2: Katılımcıların Demografik Bilgileri

Cinsiyet	Yaş	Meslek	Eğitim Durumu	Gelir Durumu	İkamet Ettiği Yer
K	41-60	Akademisyen	Lisansüstü	4800+	İzmir
E	41-60	Tekstil	İlköğretim	1601-3200	Şanlıurfa
E	26-40	Turizmci	Lisans	1601-3200	Antalya
E	26-40	Arkeolog	Lisans	1600 TL ve daha az	İzmir
E	26-40	Öğretmen	Lisans	1601-3200	Kütahya
E	26-40	Tekstil	Lisans	3201-4800	İzmir
K	15-25	Öğrenci	Ön Lisans	1600 TL ve daha az	Denizli
E	15-25	Garson	Lise	1600 TL ve daha az	İzmir
E	41-60	Şoför	İlköğretim	1600 TL ve daha az	Manisa
E	41-60	Akademisyen	Lisansüstü	4800+	Kütahya
E	61 ve üzeri	Akademisyen	Lisansüstü	4800+	Amerika

Görüşme yapılan katılımcıların 9'u erkek, 2'si kadındır. Yaş aralıklarına bakıldığında katılımcıların 4'ünün 26-40, yine 4'ünün 41-60, 2'sinin 15-25 yaş aralığında, 1'inin ise 61 ve üzeri yaş grubunda oldukları görülmektedir. Üç katılımcı akademisyen, iki katılımcı tekstilci, bir katılımcı da öğrencidir. Turizmci, arkeolog, garson, öğretmen ve şoför mesleklerinden de birer katılımcıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Eğitim durumlarına bakıldığında 4'ünün lisans, 3'ünün lisansüstü, 2'sinin ilköğretim, 1'inin ön lisans ve yine 1'inin de lise mezunu olduğu görülmektedir. Katılımcıların gelir durumlarına bakıldığında ise dört katılımcının aylık ortalama gelirinin 1600 TL. ve daha az grubunda, üç katılımcının gelirinin 1601-3200 TL. grubunda, yine üç katılımcının gelirinin 4800+ TL. grubunda ve bir katılımcının gelirinin de 3201-4800 TL. grubunda olduğu tespit edilmiştir.

3.1.2. Katılımcıların Uşak'ı Ziyaret Amaçları

Araştırmaya katılan müze ziyaretçilerinin büyük çoğunluğu Uşak'ta iş amacıyla bulunduğunu belirtmiştir. İşlerden artan zamanda da müze ziyaretinde bulunduklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların bu doğrultudaki ifadeleri şu şekildedir:

"Uşak'a ticari bir amaçla geldim." (K2)

"İş gereği Uşak'ta bulunmaktayım." (K4)

"Ticaret yapmaktayım. Bu amaçla Uşak'a geldim." (K6)

"Akademisyenim ve bir iş için Uşak'ta bulunuyorum." (K10)

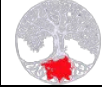
"Uşak'ta gerçekleştirilecek olan bir konferansa konuşmacı olarak geldim." (K11)

Katılımcıların bir bölümü de gezmek, yeni yerler görmek amacıyla Uşak'a geldiklerini belirtmişlerdir. Bu amaçla seyahat eden katılımcılar şu görüşleri ifade etmişlerdir:

"Bir okulda öğretmenim ve bir okul gezisi düzenledik. Öğrencilerime Uşak müzelerini göstermek için Uşak'ta bulunuyorum." (K5)

"Tamamen turistik amaçla Uşak'tayım." (K8)

"Gezmek için Uşak'a geldim. Müzeleri de görmek istedim." (K9)



Araştırmaya katılan müze ziyaretçilerinin bir kısmı da arkadaş ve aile ziyareti için Uşak'a geldikleri yönünde şu ifadeleri kullanmışlardır:

"Uşak'ta yaşayan bir arkadaşımı ziyaret amacıyla Uşak'a geldim." (K1)

"Ben Uşak dışında yaşıyorum. Ailem Uşak'ta yaşıyor. Ailemi ziyaret için Uşak'a geldim" (K3)

"Ailemle birlikte burada yaşayan bir akrabamızı ziyaret için geldik Uşak'a geldik." (K7)

Araştırma katılımcılarıyla yapılan görüşme sonucuna göre, müze ziyaretçilerinin Uşak'ı üç farklı amaçla ziyaret ettiği belirlenmiştir. Bunlar ticari amaç, turistik amaç ve arkadaş-akraba ziyareti amaçlarıdır.

3.1.3. Müze Ziyaretlerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde, katılımcılara Uşak seyahatleri ve müze ziyaretlerine ilişkin yöneltilen sorulara verilen cevaplara bakılarak temalar belirlenmiştir. Bu temalara yönelik bulgular aşağıda başlıklar halinde incelenmiştir.

- Uşak Müzelerinin Bilinirliği

Katılımcılara, Uşak müzeleri hakkında daha önceden bilgiye sahip olup olmadıklarının tespiti amacıyla sorular sorulmuştur. Katılımcıların yarısından fazlasının Uşak müzeleri hakkında daha önceden bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir. Daha önceden Uşak müzeleri hakkında bilgi sahibi olduğunu belirten katılımcıların bu yöndeki öne çıkan ifadeleri şöyledir:

"Uşak müzeleri hakkında önceden bilgim vardı. Önceden belirli bir dönem Uşak'ta ikamet ettiğim için müzeleri tanıyordum." (K3)

"Sosyal medyadan ve internetten müzeler hakkında bilgi sahibi olmuştum. Özellikle Uşak müzeleri ile ilgili yapılan sosyal medya paylaşımları ben de merak uyandırmıştı." (K4)

"Daha önceden Uşak'a gelip gezmiş olan tanıdıklarım var. Onlardan Uşak ve müzeleri hakkında bilgi almıştım. Çok merak ediyordum." (K6)

- Uşak Müzelerinin Beğenilirliği

Katılımcılarla yapılan görüşme esnasında, tüm katılımcıların ziyaret ettikleri müzeleri beğendikleri ve müzelerden etkilendikleri belirlenmiştir. Katılımcıların müzeleri beğendiklerine dair dikkat çeken ifadeleri şu şekildedir:

"Gezdiğim müzeyi çok beğendim. Dünyaca ünlü Uşak halılarını görmek çok güzeldi. Dünyada hangi ülkelerde ve nerelerde Uşak halısının kullanıldığını öğrenmek beni etkiledi." (K1)

"Uşak'a ait kültürel eserleri görme fırsatım oldu. Müze gayet güzel dizayn edilmişti. Çok beğendim." (K2)

"Kent Müzesi Uşak şehrinin kimliğini ortaya çıkaran bir müze olmuş. Uşak kültürünü çok iyi yansıtan bir müze. Gerçekten çok güzel." (K5)

"Tarihi açıdan çok önemli eserlere sahip. Müzeyi beğendim." (K6)

"Zengin içeriğe sahip müzeler var Uşak'ta. Müzelerden çok etkilendim. Çok beğendim." (K8)

"Eski zamanları, geçmişteki yaşantıları hatırlattığı için beğendim." (K9)

"Hem müze olarak iyi hazırlanmış ve zengin eserlere sahip, hem de milli ve manevi duyguları hareketlendirdiği için beğendim." (K10)

Yapılan görüşmeler sonucunda ziyaretçilerin müzeleri hem sergiledikleri eserler bakımından, hem de dizayn edilme biçimleri bakımından değerlendirdikleri görülmektedir.

- Tekrar Ziyaret Niyeti

Görüşme yapılan katılımcılara "Tekrar Uşak'a gelip müze ziyareti yapmak ister misiniz? Neden?" sorusu sorulmuş ve alınan cevaplar doğrultusunda katılımcıların tamamına yakınının tekrar Uşak'a gelip müze ziyareti yapmak istedikleri belirlenmiştir. Bu görüşte olan katılımcıların öne çıkan ifadeleri aşağıda belirtilmiştir:

"Tabi ki isterim. Turizmciyim ve mesleğim gereği müzeleri ziyaret ederim. Müze ziyaretlerini çok severim. Her gittiğim şehirde müzeleri ziyaret ederim. Uşak müzelerini de çok beğendim." (K1)



"Evet isterim. Müzeleri beğendim. Belki tekrar geldiğimde müzelere yeni eserler eklenmiş olabilir, onları da görmek isterim." (K2)

"Evet isterim. Kültürümüze ait eserlerin unutulmaması, hafızamıza iyice yerleşmesi ve gelecek nesillere de bunları anlatabilmek için tekrar gelmek isterim." (K3)

"Evet isterim. Uşak bölgesinin tarihi eserler bakımından zengin olması ve müzelerin de bu eserlerden örneklerle dolu olması beni etkiledi." (K4)

"Evet isterim. Uşak müzelerini beğeniyorum. Zaten bu gelişim ikinci gelişimdi." (K10)

Yukarıdaki katılımcı ifadelerinden de görüldüğü üzere, müze ziyaretçileri tekrar gelerek Uşak müzelerini ziyaret etmek istemektedirler. Uşak'taki müzelerin, sahip oldukları hem antik dönem eserleri hem de yakın tarihe ait eserlerle ziyaretçileri etkiledikleri görülmektedir.

- Çekicilik Unsuru Olarak Müzeler

Uşak müzelerinin, araştırmaya katılan müze ziyaretçilerinin Uşak'a gelmelerinde önemli bir etken olup olmadığının belirlenmesine yönelik katılımcıların görüşleri alınmıştır. Görüşme gerçekleştirilen katılımcıların önemli bir bölümüne göre müzelerin Uşak için bir çekicilik unsuru olmadığı tespit edilmiştir. Bu doğrultudaki dikkat çeken katılımcı görüşleri şu şekildedir:

"Farklı bir amaçla Uşak'a geldim. Boş zaman bulunca da müzeleri ziyaret etmek istedim." (K1)

"Bir iş için Uşak'a geldim. Uşak'ta müze olduğunu sonradan öğrendim." (K2)

"Uşak'a gezi amacıyla geldim. Ama müzelerle ilgili önceden bilgim yoktu. Bir şehre gittiğimde turistik olan tüm noktaları görmek isterim. Bundan dolayı müzeye de gelmek istedim." (K9)

"Buraya asıl geliş amacım farklı ama zaman bulunca müzelerini de görmek istedim." (K11)

Katılımcı ifadelerine göre, Uşak müzelerinin Uşak'a gelişlerinde önemli bir etken olmadığı tespit edilmiştir. Genellikle başka amaçlarla Uşak'a gelindiği, gezilip görülecek yerlerden olan müzelerin de ziyaret edildiği görülmektedir.

4. Sonuç ve Tartışma

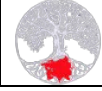
Katılımcılarla yapılan yüz yüze görüşmelerle, katılımcıların Uşak müzeleri hakkındaki bilgileri, müzelerden memnuniyet düzeyleri, Uşak'a tekrar gelme niyetleri ve yapmış oldukları Uşak ziyaretinde müzelerin rolünün ne olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucu elde edilen veriler dört tema altında incelenmiştir. Bu temalar; Uşak müzelerinin bilinirliği, Uşak müzelerinin beğenilirliği, tekrar ziyaret niyeti ve çekicilik unsuru olarak müzelerdir.

Daha önce yapılan araştırmalarda sanat müzelerini ziyaret edenlerin festivallere, müzik etkinliklerine, tema parklarına, eğlence parklarına, yerel fuarlara ve etkinliklere katılanlara göre daha yüksek eğitime ve gelir düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir (Bennett, 1994; Schuster, 1991; Kim, Chengand O'Leary, 2007). Yapılan bu çalışmada iki katılımcının ilköğretim, bir katılımcının lise mezunu olduğu diğerlerinin ise ön lisans ve üzerinde eğitim seviyesinde oldukları tespit edilmiştir. Çalışma bu sonucuyla önceki çalışmaları destekler niteliktedir. Katılımcıların üçü 4800 TL. ve üzerinde, biri ise 3201-4800 TL. arasında aylık gelire sahiptir. Görüşme yapılan diğer yedi katılımcının daha düşük gelirden oldukları görülmektedir.

Görüşleri alınan katılımcılardan üçü bilgilenmek, gezmek ve yeni yerler görmek amacıyla, diğer katılımcılar ise turizm dışı başka amaçlarla Uşak'a geldiklerini ifade etmişlerdir. Sarıkaya ve Kırca (2009) yaptıkları çalışmada; eğitim, ödev araştırması yapmak, tarihi ve kültürel zenginleri görmek, bilgilenmek ve başka şehir veya ülkeden gelen misafirlerini gezdirmek amacıyla müzelere gidildiğini belirlemişlerdir.

Katılımcılardan beşinin ziyaret ettiği müze ile ilgili daha önceden bir bilgiye sahip olmadığı, altısının ise daha önceden müzeyle ilgili bilgiye sahip olduğu belirlenmiştir. Korkmaz (2017) yaptığı çalışmada, bir şehrin müzeleri hakkında bilgi sahibi olan kişilerin, o şehir hakkında da bilgi sahibi olma olasılıklarının arttığını belirlemiştir.

Görüşme yapılan katılımcıların tamamı ziyaret ettikleri müzeleri beğendiğini ifade etmiştir. Uşak'ın tarihini ve kültürünü yansıtmamasından, ziyaret edenlere geçmişi hatırlatmasından ve müzelerde eğlenceli zaman geçirilebiliyor olmasından dolayı ziyaretçilerin müze ziyaretlerinden memnun kaldığı



belirlenmiştir. Harman ve Akgündüz'ün (2014) yaptığı çalışmada müze ziyaretçilerinin müzelerden beklentileri; kişisel özdeşim kurma, geçmişi hatırlama, kültürel aktiviteyle eğlenceli zaman geçirme ve kaçış olarak sıralanmıştır. Yine, Kircova ve Erdoğan (2017) yaptıkları çalışmada, nostalji ve akışa kapılmanın müze ziyaretçilerinin memnuniyetleri üzerinde etkili olduğunu belirlemişlerdir. Gül ve Gül'ün (2017) çalışmasında da müze ziyaretlerinde tarihi ve kültürel kazanımların en önemli kazanımlar olduğu ortaya konulmuştur. Bu araştırmanın sonuçları, Harman ve Akgündüz (2014), Kircova ve Erdoğan (2017) ile Gül ve Gül (2017) 'ün çalışmalarının sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Meydan ve Akkuş (2014) da yaptıkları çalışmada, tarihi ve kültürel değerlerin kazanılması açısından müze ziyaretlerinin önemli olduğunu vurgulamışlardır.

Yılmaz'a (2011) göre müze ziyaretçilerinin genel hizmet kalitesi algısını etkileyen en önemli faktör müzelerin fiziksel unsurlarıdır. Bu çalışmada da Uşak müzelerinin zengin eserlere sahip olması ve iyi dizayn edilmiş olması ziyaret edenler tarafından müzelerin beğenilme nedenleri olarak sıralanmıştır.

Katılımcılardan biri haricindeki on katılımcı tekrar Uşak'a gelip müze ziyaretinde bulunmak istediklerini belirtmişlerdir. Sezgin vd. (2012)'nin yapmış oldukları çalışmada, yerli katılımcıların da ziyaret ettikleri müzeyi gelecekte tekrar ziyaret etme durumlarının olduğu belirlenmiştir. Ancak Yılmaz (2011)'in yaptığı araştırma örneklemindeki katılımcıların sadece %17'sinin araştırma kapsamındaki müzeyi tekrar ziyaret ettikleri belirlenmiştir. Bu da müzelerin tekrar ziyaret edilme oranlarının düşük olduğunu ortaya koymaktadır.

Görüşü alınan katılımcılardan beşi, müzelerin Uşak'a gelmelerinde önemli bir etken olmadığını, üç katılımcı ise Uşak ziyaretlerinde müzelerin önemli bir etken olduğunu belirtmişlerdir. Diğer üç katılımcı ise farklı amaçlarla Uşak'ta bulunduklarını ve bu süreçte de yakaladıkları boş zaman fırsatını da müze ziyareti yaparak değerlendirdiklerini belirtmişlerdir.

Müze ziyaretlerinin kültürel amaçlı rekreasyon faaliyeti olarak incelendiği bu araştırma kapsamında yapılan görüşmeler sonucunda, Uşak'taki müzecilik faaliyetleri ve müzelerle ilgili olarak şu öneriler sunulabilir:

- Uşak ilinin sahip olduğu tarihi ve kültürel değerlerin tanıtılıp sergilendiği Uşak müzelerinin bilinirliğini arttırmak için yapılan tanıtım faaliyetlerinin yoğunlaştırılması gerektiği düşünülmektedir.

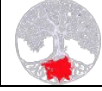
- Korkmaz (2017) yaptığı çalışmada, kültürel aktivitelerin bir ilin ekonomik olarak gelişmesine katkı sağlayacağı sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuçtan hareketle, Ege Bölgesi'nin İç Batı Anadolu bölümünde yer alan Uşak'ın güçlü bir ekonomik değere ulaşması için sanayisinin yanında turistik ve kültürel faaliyet çeşitliliğini de geliştirmesinin gerektiği ön görülmektedir.

REFERENCES

- Abukan, B. (2014). *Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi kuramına göre kendini gerçekleştirme ve bilgelik ilişkisi: Yaşlılar üzerinde bir araştırma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Hizmet Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Allan, M. & Altal, Y. (2016). "Museums and tourism: Visitors motivations and emotional involvement". *Mediterranean Archaeology & Archaeometry*, 16(3).
- Altunel, M.C. & Günlü, E. (2015). "Deneyimleme kalitesi, algılanan değer ve memnuniyetin müze ziyaretçilerinin tavsiye etme eğilimi üzerindeki etkisi". *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 26(2), 191-206.
- Altunel, M.C. & Kahraman, N. (2012). "Kültür turisti tipolojilerinin belirlenmesi: İstanbul örneği". *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 23(1).



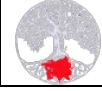
- Argan, M. (2013). *Rekreasyon yönetimi*. T.C. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayını, Eskişehir.
- Ayan, N. (2009). *Sakarya Emniyet Müdürlüğü il merkezinde görevli polis memurlarının serbest zaman değerlendirme alışkanlıklarının incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Sakarya.
- Bennett, T. (1994). The reluctant museum visitor: A study of non-goers to history museums and art galleries. *Sydney: Australia Council*.
- Bertiz, M. & Sandal, E.K. (2015). *Piazza alışveriş merkezinin Kahramanmaraş'ın sosyal, ekonomik ve kültürel yapısına etkisi*. Coğrafyacılar Derneği Uluslararası Kongresi Bildiriler Kitabı, ss.635-644, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bilgen, N. (2004). *Uşak'ta kentsel işlevler ve kentsel alan kullanımı*. T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı, Kentsel Ekonomik Araştırmalar Sempozyumu, Cilt:1, Denizli.
- Bizati, Ö., Göde, O. & Köksal, N. (1999). "Eğitim ve yönetim açısından kampüs rekreasyon programlarının organizasyonel etkinliğinin ölçülmesi". *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(4), 32-37.
- Bogan, E., Constantin, D.M. & Grigore, E. (2018). "The museum tourism in Bucharest, Romania". *Calitatea*, 19(S1), 85-91.
- Brida, J.G., Meleddu, M. & Pulina, M. (2016). "Understanding museum visitors' experience: a comparative study". *Journal of Cultural Heritage Management and Sustainable Development*, 6(1), 47-71.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. 15. Baskı, Pegem Akademi, Ankara.
- Can, E. (2015). "Boş zaman, rekreasyon ve etkinlik turizmi ilişkisi". *İstanbul Sosyal Bilimler Dergisi*, (10), 1-17.
- Carey, S., Davidson, L. & Sahli, M. (2013). "Capital city museums and tourism flows: An empirical study of the museum of New Zealand Te Papa Tongarewa". *International Journal of Tourism Research*, 15(6), 554-569.
- Chang, J. & Kao, J. (2008). "Probing the cultural characteristics of Indigenous museum tourism in Canada and Taiwan: A perspective on authenticity". *Journal of Accounting, Finance & Management Strategy*, 4(2), 107.
- Cicero, L. & Teichert, T. (2018). "Children's influence in museum visits: antecedents and consequences". *Museum Management and Curatorship*, 33(2), 146-157.
- Demir, C. & Demir, N. (2006). "Bireylerin boş zaman faaliyetlerine katılmalarını etkileyen faktörler ile cinsiyet arasındaki ilişki: lisans öğrencilerine yönelik bir uygulama". *Ege Academic Review*, 6 (1), 36-48.
- Dirsehan, T. (2012). "Analyzing museum visitor experiences and post experienced imensions using SEM". *Bogazici Journal: Review of Social, Economic&Administrative Studies*, 26(1).
- Dolnicar, S. (2002). *Activity-based market sub-segmentation of cultural tourists*. 12th International Research Conference for the Council of Australian University Tourism and Hospitality Education (CAUTHE 2002), Fremantle, Western Australia, 6-9 February 2002.
- Ekici, S., Bayrakdar, A. & Odabaş, K. (2010). "Emniyet Müdürlüğü personelinin boş zamanları değerlendirme alışkanlıklarının araştırılması". *Journal of Physical Education and Sport Sciences* 12 (1).
- Ekinci, H. & Ekici, S. (2003). "İşletmelerde örgütsel stres yönetim stratejisi olarak sosyal desteğin rolüne ilişkin görgül bir araştırma". *Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 27, 1, 109-120.



- Emekli, G. (2006). "Coğrafya, kültür ve turizm: kültürel turizm". *Ege Coğrafya Dergisi*, 15(1-2).
- Ergül, O.K. (2008). *Üniversite gençliğinin sportif rekreasyon etkinliklerine yönelik ilgileri ve katılma düzeylerinin belirlenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Gül, M. & Gül, K. (2017). "Özel müzelerin kültür turizmi potansiyeli açısından değerlendirilmesi: Balıkesir örneği". *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, Cilt.1, Sayı.4, ss.52-65.
- Hacıoğlu, N., Gökdeniz, A. & Dinç, Y. (2003). *Boş zaman ve rekreasyon yönetimi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Harman, S. & Akgündüz, Y. (2014). "Efes ören yeri ziyaretçilerinin müze deneyimi beklentilerini belirlemeye dönük bir araştırma". *İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(2), 113-133.
- Hazar A. (2009). *Rekreasyon ve Animasyon*. Detay Yayıncılık, Ankara
- Herreman, Y. (1998). "Museums and tourism: culture and consumption". *Museum International*, 50(3), 4-12.
- Hughes, H. L. (2002). "Culture and tourism: a frame work for further analysis". *Managing Leisure*, 7(3), 164-175.
- Karaçor, M. & Çatır, O. (2017). "Turistik ürün çeşitlendirmesi kapsamında Uşak ilinin tarihi ve kültürel turizm potansiyelinin değerlendirilmesi". *Social Science Studies Journal*, Vol:3, Issue: 6, pp.721-725.
- Kervankıran, İ. & Eryılmaz, A. G. (2014). "İsparta ili milli parklarının rekreasyonel faaliyetlerde kullanımı". *Marmara Coğrafya Dergisi*, (29).
- Kervankıran, İ. & Eryılmaz, A. G. (2015). *Müzelerin Türkiye turizmindeki yeri nedir? Türkiye'de müze turizminin mekânsal dağılımına genel bir bakış*. I. Eurasia International Tourism Congress: Current Issues, Trends, and Indicators (EITOC-2015)
- Kervankıran, İ. (2014). "Dünyada değişen müze algısı ekseninde Türkiye'deki müze turizmine bakış". *Electronic Turkish Studies*, 9(11).
- Kılıç, M. & Şener, G. (2013). "Üniversite öğrencilerinin rekreasyon etkinliklerine katılımlarındaki sosyolojik etkenler ve yapısal kısıtlamalar". *Journal of Higher Education & Science/Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 3(3).
- Kircova, İ. & Erdoğan, H.H. (2017). "Müze deneyimi boyutları: İstanbul oyuncak müzesi örneği". *UİİD-IJEAS*, 2017 (16. UİK Özel Sayısı):649-664 ISSN 1307-9832.
- Kim, H., Cheng, C.K. & O'Leary, J.T. (2007). "Understanding participation patterns and trends in tourism cultural attractions". *Tourism Management*, 28(5), 1366-1371.
- Koçan, N. (2011). "Tarihi mekanlarda kültürel dönüşüm: Uşak tarihi tren garı örneği". *Kastamonu Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi*, 11(2), 130-137.
- Korkmaz, Ö. (2017). "Kültür turizminde müzelerin yeri: Baksı müzesi ve Bayburt ekonomisine etkisi". *Journal of Yaşar University*, 12(45), 32-47.
- Koyuncu, İ. (2012). *Rekreasyon potansiyelinin belirlenmesi üzerine bir araştırma: Aksaray Güzelyurt ilçesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.
- Kurar, İ. & Baltacı, F. (2015). "Halkın boş zaman değerlendirme alışkanlıkları: Alanya Örneği". *International Journal of Science Culture and Sport*, 2(Special Issue 2), 39-52.
- Kurt, S. (2009). *Turizm yönetime ve pazarlama stratejileri*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Çalışma Raporu.
- Lieber, S.R. & Fesenmaier, D.R. (1983) *Recreation planning and management*. E&F.N. Spon Ltd. London.
- MacCannell, D. (1976). *The tourist: a new theory of the leisure class*. Univ of California Press.
- Maslow, A.H. (1954). *Motivation and personality*. New York: Harper&Row, Publishers.



- McKercher, B. (2004). "A comparative study of international cultural tourists". *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 11(2), 95–107.
- Metin, T.C., Kesici, M. & Kodaş, D. (2013). "Rekreasyon olgusuna akademisyenlerin yaklaşımları". *Journal of Yasar University*, 8(30).
- Meydan, A. & Akkuş, A. (2014). "Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin tarihi ve kültürel değerlerin kazandırılmasındaki önemi". *Marmara Coğrafya Dergisi Sayı: 29, Ocak-2014*, S. 402-422. İstanbul – ISSN:1303-2429
- Orel, F.D. & Yavuz, M.C. (2003). "Rekreasyonel turizmde müşteri potansiyelinin belirlenmesine yönelik bir pilot çalışma". *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(11).
- Orr, N. (2006). Museum volunteering: Heritage as 'serious leisure'. *International journal of heritage studies*, 12(2), 194-210.
- Önder, S. (2003). "Selçuk üniversitesi öğrencilerinin rekreasyonel eğilim ve taleplerinin belirlenmesi üzerinde bir araştırma". *Selçuk Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi*, 17(32), 31-38.
- Öter, Z. & Özdoğan, O.N. (2005). "Kültür amaçlı seyahat eden turistlerde destinasyon imajı: Selçuk-Efes örneği". *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 16(2).
- Özgören, F. (2007). *Boş zaman pazarlaması ve müzecilikte bir uygulama*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Robertson, T. & Long, T. (2008). *Foundations of the therapeutic recreation*. Human Kinetics.
- Rojek, C. (2010). *The labour of leisure: the culture of free time*. SAGE publications.
- Roppola, T. (2012). *Designing for the museum visitor experience* routledge. Taylor&Francis Group. New York, NY: Routledge.
- Sarıbaş, Ö. (2015). *Turistlerin rekreasyon faaliyetlerine katılımlarını etkileyen unsurlar: Antalya ve İzmir örneği*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Sarıkaya, N. & Kırca, S. (2009). *Özel bir tüketici kitlesi olarak müze ziyaretçilerinin tercih ve davranışlarını etkileyen faktörler üzerine bir araştırma*. 14. Ulusal Pazarlama Kongresi Bozok Üniversitesi 14-17 Ekim 2009, Yozgat.
- Schuster, M.D. (1991). *The audience for American art museums*. National endowment for the arts research division report 23. Washington: NEA.
- Selvi, M. & Yakışan, M. (2004). "Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin enzimler konusu ile ilgili kavram yanlışları". *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2).
- Sezgin, M., Haşiloğlu, S.B. & İnal, M.E. (2012). "Müze pazarlamasında müşteri ilişkileri ve deneyimleri üzerine bir araştırma". *Uluslararası Yönetim İktisat Ve İşletme Dergisi*, 7(13), 201-220.
- Sezgin, O.M. (2001). *Genel turizm ve turizm mevzuatı*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Silberberg, T. (1995). "Cultural tourism and business opportunities for museums and heritagesites". *Tourism management*, 16(5), 361-365.
- Stebbins, R.A. (1996). "Cultural tourism as serious leisure". *Annals of Tourism Research*, 23(4), 948-950.
- Stewart, W.P. (1998). "Leisure as multiphase experiences: challenging traditions". *Journal of Leisure Research*, 30(4), pp.391-400.
- Stylianou-Lambert, T. (2011). "Gazing from home: Cultural tourism and art museums". *Annals of Tourism Research*, 38(2), 403-421.
- Şahin, C.K., Akten, S. & Erol, U.E. (2009). "Eğirdir Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin rekreasyon faaliyetlerine katılımlarının belirlenmesi üzerine bir çalışma". *Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 10(1), 62-71.
- T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı (2013). *Uşak ili doğa turizmi master planı (2013 – 2023)*. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü V. Bölge Müdürlüğü, Uşak.



- Tapur, T. (2009). "Konya ilinde kültür ve inanç turizmi". *Journal of International Social Research*, 2(9).
- Tokat, M. (2015). *Konya Etnografya Müzesi'nde bulunan Uşak halıları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Torkildsen, G. (2005). *Leisure and recreation management fifth edition*. Routledge Taylor&Francis Group.
- Toy, S. & Yılmaz, S. (2010). *Artvin ilindeki iklim şartlarının turizm ve rekreasyon aktiviteleri açısından uygunluğunun değerlendirilmesi*. III. Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi 20-22 Mayıs 2010 Cilt: IV Sayfa: 1513-1522.
- Tribe, J. (2011). *The Economics of recreation, leisure and tourism fourth edition*. Routledge Taylor&Francis Group.
- Turgut, T. (2012). *Suya dayalı rekreasyon ve Antalya ilinde suya dayalı rekreasyon alanında faaliyet gösteren işletmelerin profillerini belirlemeye yönelik bir uygulama*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Türker, G.Ö., Türker, A. & Güzel, Ö. (2015). "Turistik ürün çeşitlendirmesi kapsamında Dalyan destinasyonunun rekreasyon potansiyelinin değerlendirilmesi". *International Journal of Science Culture and Sport*, 2(Special Issue 2), 70-86.
- Türkmen, M., Kul, M., Genç, E. & Sarıkabak, M. (2013). "Konaklama işletmesi yöneticilerinin rekreasyon algı ve tutumlarının değerlendirilmesi: Batı Karadeniz Bölgesi örneği". *Electronic Turkish Studies*, 8(8).
- Umur, M. (2015). "Turist rehberlerinin müze hizmet kalitesi algılamaları üzerine bir araştırma: Göreme Açık Hava Müzesi örneği". *Kastamonu Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Ekim 2015, Sayı:10*.
- Van der Ark, L.A., & Richards, G. (2006). "Attractiveness of cultural activities in European cities: a latent class approach". *Tourism Management*, 27(6), 1408-1413.
- Wall, G. & Sinnott, J. (1980). "Urban recreational and cultural facilities as tourist attractions". *The Canadian Geographer/Le Géographe canadien*, 24(1), 50-59.
- World Leisure Association-WLA (2001). "International Position Statement on Leisure Education and Yount at Risk". *Leisure Sciences*, pp.23:207.
- Yeşilyurt, H., Kırklar, B. & Ceyda, L. (2014). "Müzelerin sessiz ve karanlık dünyası:" herkes için müzeler" mümkün mü?". *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 1(2), 1-19.
- Yıldız, S.B. & Kılıç, S.N. (2016). "Kültür turizmüne katılan yerli turistlerin Kapadokya algısının tekrar ziyaret etme ve tavsiye etme davranışı üzerindeki etkisi". *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (53), 166-185.
- Yılmaz, İ. (2011). "Müze ziyaretçilerinin hizmet kalitesi algılamaları: Göreme Açık Hava Müzesi örneği". *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 22(2).
- **Elektronik Kaynaklar**
- Mercin, L. (2006). *Müzeler ve toplum*. Erişim Adresi <http://www.ayk.gov.tr/WpContent/Uploads/2015/01>.
- T.C. Uşak Valiliği Resmî Sitesi
- URL:[<http://www.usak.gov.tr>] Erişim Tarihi: 21 Nisan 2018.
- T.C. Uşak Valiliği İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü Resmi Sitesi
- URL:[<http://www.usaknufus.gov.tr/>] Erişim Tarihi: 22 Nisan 2018.
- Uşak İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- URL: [<http://www.usakkultur.gov.tr>] Erişim Tarihi: 22 Nisan 2018.
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Resmî Sitesi
- URL: [<http://www.kultur.gov.tr/TR,96387/usak---ataturk-ve-etnografya-muzesi.html>] Erişim Tarihi: 21 Nisan 2018.
- Uşak Kent Tarihi Müzesi



- URL: [<http://www.usakkentmuzesi.com/muze-hakkinda.html>] Erişim Tarihi: 22 Nisan 2018.